gemeente DEN HELDER

Raadsinformatiebrief

Nr. RI19.0096 (2019)

Betreft: Septembercirculaire 2019

Aan de leden van de Gemeenteraad

De septembercirculaire is weer volgens planning op Prinsjesdag verschenen. Aan de hand van de circulaire berekenen de gemeenten de hoogte van de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds voor de komende jaren. Het doorrekenen en beoordelen van de precieze effecten voor de gemeente kost altijd enige tijd. In deze brief leest u over de gevolgen van de septembercirculaire op de Algemene uitkering voor de gemeente Den Helder.

Septembercirculaire

Voor 2019 daalt de Algemene uitkering van het Gemeentefonds. Voor de jaren 2020 en verder, met uitzondering van 2023, stijgt de Algemene uitkering juist weer. Door het cumulatieve effect van de achtereenvolgende jaren is er overigens ook voor het jaar 2023 nog steeds sprake van een voordelig effect.

Er zijn diverse oorzaken voor de aanpassingen van de uitkering. De belangrijkste zijn:

- *Voor 2019 is er onderuitputting bij het Rijk: er zijn lagere rijksuitgaven op het gebied van infrastructuur en defensie;*
- *De daling in 2019 wordt deels getemperd door een stijging van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds. Die ruimte wordt verdeeld onder de gemeenten. Echter, gezien de onzekerheden over deze bedragen hebben wij in onze berekeningen geen rekening gehouden met deze ontwikkeling;*
- *Door het schuiven van investeringen door het Rijk naar toekomstige jaren vertaalt de daling in 2019 zich in een stijging vanaf 2020;*
- *Daarnaast wordt de stijging voor 2020 veroorzaakt door hogere uitgaven in verband met het pensioenakkoord en het woningmarktpakket.*

De septembercirculaire geeft het volgende financiële beeld:

Totaaloverzicht uitkering uit gemeentefonds (bedragen x € 1.000)

(1) Algemene uitkering	2019	2020	2021	2022	2023
Septembercirculaire: basis	88.847	92.725	94.525	94.453	95.677
(2) Integratie- en decentralisatie uitkeringen					
Septembercirculaire: basis	4.781	4.805	4.362	4.215	4.216
(3) Integratie uitkering sociaal domein					
Septembercirculaire: basis	20.710	20.330	20.340	20.307	20.238
Suppletieregeling (deels incidenteel)	590	35	35	35	35
Totaal gemeentefonds	**114.928**	**117.895**	**119.262**	**119.010**	**120.166**

Effecten van eerdere circulaires op ons begrotingssaldo

Dit jaar volgt het Rijk weer het normale stramien van mei-, september- en decembercirculaire. Dit jaar hebben wij de meicirculaire gehad, die als (voorgeschreven) basis diende voor de begroting 2020 – 2023. De septembercirculaire is een vertaling van de miljoenennota van de rijksoverheid. Uit de septembercirculaire volgen vaak financiële effecten met een grote impact op het huishoudboekje van de gemeente. Ook dit jaar is dat weer het geval. Er zijn stijgingen in de algemene accressen[1] zichtbaar, maar ook effecten in de aantallen bij diverse maatstaven (zoals aantal inwoners, aantal huishoudens, aantal bijstandsontvangers, etc.). Er is ook sprake van jaarlijks hogere bijdragen voor beschermd wonen (circa € 700.000 per jaar) die zorgt voor inzet van extra financiële middelen.

Uit onderstaande tabel kunt u het totale effect lezen van de septembercirculaire ten opzichte van de meicirculaire:

Overzicht uitkering uit gemeentefonds Den Helder (bedragen x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Effect septembercirculaire 2019 t.o.v. de meicirculaire 2019	-/- 478	1.293	2.356	2.660	2.360

Voor 2019 is er dus een nadelig effect. Dit wordt opgenomen in de veegwijziging die in december aan de raad wordt aangeboden. Voor de begrotingsperiode 2020 – 2023 zijn er voordelige effecten, waarbij uiteraard rekening moet worden gehouden met de noodzakelijke inzet van de extra middelen voor beschermd wonen. De vrije ruimte wordt meegenomen in overeenstemming met de gebruikelijke Planning & Control-cyclus in het traject van de kadernota 2021 – 2024 dat eind 2019 wordt opgestart.

Stabilisatiefonds Algemene uitkering

Bij de (meerjaren)begroting 2020 – 2023 staat informatie over de inzet van een zogenaamd stabilisatiefonds Algemene Uitkering. Het idee achter dit stabilisatiefonds is om onevenwichtigheden in de ontwikkeling van de Algemene uitkering op te kunnen vangen. En daarmee een stabieler financieel beleid te kunnen voeren. Enerzijds gebruiken we incidentele meevallers uit de Algemene uitkering om het fonds te voeden. Anderzijds gebruiken we dit fonds om de omvang van de Algemene uitkering te egaliseren en stabieler te maken. De positieve uitkomsten vanuit de septembercirculaire kunnen we deels inzetten om het stabilisatiefonds te vullen. Overigens wordt er inmiddels door het Rijk onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om de stabiliteit van de Algemene uitkering te vergroten.

Bijlage: Uitleg over de onderdelen van het Gemeentefonds.

Den Helder, 29 oktober 2019.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Jeroen Nobel

secretaris
Robert Reus

[1] Extra rijksuitgaven en –bezuinigingen hebben direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Ze krimpen of groeien mee met de rijksuitgaven. Deze beweging heet accres.